

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ТАДЖИКСЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ШІРИНШО ШОХТЕМУР
(РЕСПУБЛІКА ТАДЖИКИСТАН)
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
(СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПЬСКУ (ПОЛЬЩА)
ДЕРЖАВНИЙ ДЕНДРОЛОГІЧНИЙ ПАРК «ОЛЕКСАНДРІЯ» НАНУ**

МАТЕРІАЛИ
міжнародної науково-практичної конференції
«ПРІОРИТЕТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ АГРАРНОЇ ОСВІТИ
У СУЧАСНИХ УМОВАХ: ВІД ВИТОКІВ
ДО СЬОГОДЕННЯ» ДО 395-РІЧЧЯ ІСТОРІЇ ЗАКЛАДУ
ОСВІТИ ТА 178-Ї РІЧНИЦІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
НА ТЕРЕНАХ БІЛОЦЕРКІВЩИНИ

24 вересня 2025 року

Біла Церква
2025

Публічне управління вищою освітою в Україні поєднує та відображає як історичний розвиток нашої держави, так і сучасні виклики, пов'язані із глобалізаційними процесами та діджиталізацією, а його вирішальними аспектами є політичні, нормативно-правові, господарські, економічні та культурні елементи функціонування системи вищої освіти [2].

Функції публічного управління у сфері вищої освіти пов'язані із окресленням та ранжуванням проблем освітнього процесу, сприянням вирішенню проблем в трикутнику влади, громадян та освіти, здійсненню публічного контролю за освітнім процесом у закладах вищої освіти, організацією нормативно-правових механізмів функціонування освітніх закладів та оцінкою ефективності реалізації управлінських рішень [3].

Основні інституції публічного управління працюють комплексно, приймають участь у прийнятті рішень відносно вищої освіти в Україні, формують політику забезпечення якості освітніх послуг і представлені як державними органами влади, так і громадськими та міжнародними організаціями та науковими установами. До етапів прийняття процесу прийняття рішень вітчизняними інституціями у сфері вищої освіти слід віднести визначення потреб, розробку проекту рішення, громадське обговорення та затвердження проекту, впровадження, моніторинг, звітування [2].

Беззаперечним трендом сьогодення є цифровізація публічного управління вищою освітою як один із етапів побудови електронного врядування і налагодження інформаційної взаємодії між органами влади та суспільством. Найбільшим досягненням у сфері цифровізації публічного управління вищої освіти можна вважати впровадження Єдиної державної електронної бази з питань освіти, але аналізуючи сучасний стан цифровізації публічного управління вищої освіти, слід відзначити, що є низка проблем, пов'язаних із визначенням чіткої сфери відповідальності та компетенції органів по роботі з електронними системами, що призводить до дублювання та сповільнює процеси цифровізації в цій сфері. Усунення таких перешкод вимагає комплексного підходу та стратегічного управління інформаційними ресурсами на основі загальнодержавної системи цифровізації публічного управління [4].

Таким чином, публічне управління вищою освітою є драйвером для інтеграції України до світового освітнього простору, а перспективи подальшого розвитку публічного управління у цій сфері пов'язані в першу чергу з процесами цифровізації управлінських процесів, удосконаленням вже існуючої нормативно-правової бази та побудови партнерських відносин у системі держави, публічної сфери та бізнесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Коломєць Т.О. Адміністративне право України. Академічний курс : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2011. 576 с.
2. П'ятничук І.Д. Особливості публічного управління вищої освіти в Україні. «Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Державне управління»)»: журнал. 25. № 1(31) 2025. С. 348 – 359.
3. Чубінська Н.Б. Характерні риси сутності публічного управління у сфері освіти. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління. 2021. Том 32 (71). № 4. С. 23-26.
4. Шеломовська, О. (2021). Цифровізація публічного управління вищою освітою в Україні на сучасному етапі державотворення. Аспекти публічного управління, 9(SI (1), 47-51.

УДК 378.4:332.135:338.23

АРБУЗОВА Т.В., канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет
tv_arbuzova@ukr.net

НАПРЯМИ ІНТЕГРАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТІВ У МІСЦЕВИЙ РОЗВИТОК ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

Розглянуто напрями інтеграції університетів у місцевий розвиток. Обґрунтовано необхідність підтримки державою суспільного служіння вишів для вирішення реальних проблем громад.

Ключові слова: університети, місцевий розвиток, інтеграція, державна політика, партнерство.

DIRECTIONS OF INTEGRATION OF UNIVERSITIES INTO LOCAL DEVELOPMENT AS A BASIS FOR FORMING AND IMPLEMENTING OF STATE POLICY

The content of the directions of universities integration into local development have been considered in the article. The necessity of the state support for public service of universities in order to solve real problems of communities has been substantiated.

Key words: universities, local development, integration, state policy, partnership.

Нині університети розглядають не лише як освітні та наукові центри, а як важливі актори місцевого та регіонального розвитку. У світовій практиці цю функцію часто описують через концепцію «трикутника знань» (освіта – наука – інновації) [1, с. 30] та «трикутника взаємодії» (університет – бізнес – влада) [2, с. 5].

В Україні заклади вищої освіти дедалі більше інтегруються у місцевий розвиток, особливо в умовах децентралізації та повоєнного відновлення. Їхня роль у розвитку територіальних громад проявляється у кількох напрямках [3], [4], [5], передусім це освітня та кадрова роль (готують фахівців для місцевого самоврядування, бізнесу, соціальної сфери; підвищують кваліфікацію службовців і громадських лідерів; сприяють формуванню людського капіталу, що залишається у громаді); науково-експертна підтримка (розробляють / допомагають у розробці стратегії розвитку територіальних громад, концепції просторового планування, програми енергоефективності тощо; проводять аналітику, соціологічні та економічні дослідження, які допомагають приймати управлінські рішення; створюють майданчики для публічного діалогу між владою, бізнесом і громадськістю); інноваційно-технологічний розвиток (університети виступають інноваційними хабами – стартап-центри, бізнес-інкубатори, лабораторії; запроваджують цифрові рішення для муніципального управління, «розумні міста»; допомагають трансформувати місцеву економіку у бік високих технологій); культурно-соціальний вплив (є осередками культури, мистецтва, формування громадянської ідентичності; організовують культурні та освітні заходи для мешканців громади; підтримують громадські ініціативи, волонтерство та молодіжні проекти); партнерство та міжнародна інтеграція (залучають міжнародні гранти й програми розвитку на користь громади; допомагають громадам виходити на міжнародний рівень співпраці) тощо.

Метою державної політики у сфері підтримки «третьої місії» університетів – суспільного служіння поряд із їхньою освітньою та науковою діяльністю [2, с. 6], [6] – є сприяння інтеграції закладів вищої освіти в процес місцевого розвитку та розв'язання актуальних проблем громад. Це передбачає створення умов для реалізації спільних проєктів, адаптацію навчальних програм до потреб регіонів, залучення університетської науки до розв'язання суспільно значущих завдань, а також налагодження партнерства між владою, бізнесом та університетами. Відповідно основними напрямками державної політики щодо такої синергії є формування людського потенціалу регіонів – держава покликана забезпечувати орієнтацію освіти на підготовку фахівців, здатних задовольняти потреби місцевої економіки й соціальної сфери та реалізовувати себе в громадах; стимулювання інновацій та науково-технічного розвитку – створення урядом передумов для перетворення університетів на центри інновацій, технологічного трансферу й сучасних виробничих рішень для розвитку місцевих територій; підтримка втілення спільних проєктів – формування дієвих механізмів співпраці університетів з органами місцевої влади, бізнесом і громадськістю у сферах освіти, науки, культури, екології та соціального розвитку; адаптація освітніх програм – політика держави має сприяти гнучкості освітніх програм та їх відповідності регіональним особливостям та викликам; створення умов для розвитку партнерства між університетами та громадами – колаборація, що включає спільне планування, фінансування та впровадження освітніх, наукових, культурних та соціальних починань; посилення ролі університетів як центрів розвитку – втілюючи зазначені ініціативи, заклади вищої освіти мають стати активними учасниками місцевого розвитку, сприяти покращенню якості життя та конкурентоспроможності регіонів. Реалізація цих напрямів державної політики має

забезпечити перетворення університетів на ключових партнерів місцевих громад у досягненні сталого та конкурентоспроможного розвитку, що ґрунтується на принципах соціальної відповідальності, згуртованості, взаємної довіри, людиноцентричності, відчуття причетності та довготривалої співпраці [2, с. 8-10].

Роль університетів у формуванні та реалізації державної політики полягає в експертній підтримці через надання науково обґрунтованих рекомендацій та аналітичних матеріалів для розробки регіональних і національних стратегій розвитку; лобіюванні інтересів регіонів на державному рівні інструментами науково обґрунтованих пропозицій; управлінні знаннями завдяки створенню платформ для обміну знаннями та досвідом між різними секторами суспільства; формуванні людського капіталу шляхом підготовки кваліфікованих фахівців, які є рушійною силою зростання потенціалу територій. Таким чином, інтеграція університетів у місцевий розвиток є важливим елементом формування та реалізації ефективної державної політики, що забезпечує стійке економічне та соціальне зростання регіонів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Cervantes M. (2017) Higher Education Institutions in the Knowledge Triangle. Foresight and STI Governance, vol. 11, no 2, pp. 27–42. DOI: 10.17323/2500-2597.2017.2.27.42 URL: file:///C:/Users/Professional/Downloads/Higher_Education_Institutions_in_the_Knowledge_Tri.pdf
2. Порадник: Як співпрацювати університетам і громадам / за ред. Д. Шеренговського, К. Мезенцева, К. Шуварської. Львів, 2024. 43 с. URL: https://auu.com.ua/wp-content/uploads/2024/03/poradnyk_web.pdf
3. Сотула О. В. Роль університетів у стимулюванні регіонального розвитку. *Сталий розвиток економіки*. 2018. № 3. С. 31-36. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/594518>
4. Ховрак І. Вплив університетів на збалансований розвиток регіонів: український контекст. *Ідеологія і політика*. 2019. № 2(13). С. 47-65. URL: <https://www.ideopol.org/wp-content/uploads/2019/12/UKR.%201.8.%20Khovrak%20%20FIN.pdf>
5. Галенко О. М., Поворозник М. Ю. Роль університетів в стимулюванні розвитку інновацій. *Економічний простір*. 2025. № 197. С. 270-275. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.197.270-275> URL: <https://economic-prostir.com.ua/wp-content/uploads/2025/02/197-270-275-galenko.pdf> (дата звернення 12.09.2025).
6. Шеренговський Д. Що таке третя місія університетів і чому вона важлива в час війни? *Lb.ua*. 17.10.2024. URL: https://lb.ua/blog/dmytro_sherenhovskiy/640326_shcho_take_tretya_misiya_universitetiv_i.html

УДК 377.091:657.6-051:63

ГАВРИК О.Ю., к. е. н., доцент

Білоцерківський національний аграрний університет

gavrik_olecya@ukr.net

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ АУДИТОРІВ У КОНТЕКСТІ ПОТРЕБ СІЛЬСЬКОГО РОЗВИТКУ

Розглянуто роль аграрних університетів у формуванні професійних компетентностей майбутніх аудиторів. Акцентовано увагу на поєднанні фундаментальних знань з обліку, фінансів та оподаткування із сучасними методиками аудиту, що забезпечує підготовку конкурентоспроможних фахівців для аграрного сектору.

Ключові слова: аграрні університети, аудит, професійні компетентності, фінансова прозорість, сільський розвиток.

GAVRIK O.Y., PhD in economics, associate professor

Bila Tserkva National Agrarian University

FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCIES OF FUTURE AUDITORS IN THE CONTEXT OF RURAL DEVELOPMENT NEEDS

The article discusses the role of agrarian universities in the formation of professional competencies of future auditors in the context of rural development needs. Emphasis is placed on combining fundamental knowledge of accounting, finance, and taxation with modern auditing techniques, which ensures the training of competitive specialists for the agricultural sector.

Key words: agricultural universities, auditing, professional competencies, financial transparency, rural development.

Панасюк В.І. Участь аграрних закладів вищої освіти у розвитку сільських територій.....	252
Білик О.В. Особливості публічного управління вищою освітою в Україні в умовах сталого розвитку.....	254
Арбузова Т.В. Напрями інтеграції університетів у місцевий розвиток як основа формування та реалізації державної політики.....	255
Гаврик О.Ю. Формування професійних компетентностей майбутніх аудиторів у контексті потреб сільського розвитку.....	257
Шевченко А.О. Вплив закладів вищої освіти на сталий розвиток регіонів.....	258
Синенко Т.П. Крафтові інновації в освіті: шлях до сталого розвитку регіонів і сільських територій.....	260
Кудря О.І. Регіональний розвиток вищих навчальних закладів.....	261
Боковецький М. В., Панасюк В.І. Співпраця закладів вищої освіти з громадами у забезпеченні громадянської освіти.....	263